

Samarbeidsdrevet innovasjon

**Konferanse: Innovasjon i kvalifiseringsarbeid
Scandic Lerkendal Trondheim
18. september 2017**

Henrik D. Finsrud
KS

KS' visjon: En selvstendig og nyskapende kommunesektor

Innovasjon – hovedprioritering i 2017+18

Utfordringsbildet - stadig tydeligere

Offensive medlemmer – økte forventninger

Virkemiddelapparatet - mangelfullt

Denne presentasjonen

- Hvorfor innovasjon?
- Hva er samskaping?
- Det er hjelp å få: Verktøy og møteplasser

Integreringen av annengenerasjonsinnvandrere er formidabel. Det er foreldrene deres som gir grunn til nattevåk.

Det går bra med innvandrernes barn. Men det holder ikke.

Kommentar
Andreas Slettholm

norsk, er en hyppig brukt forklaring på at foreldre flytter ut av slike skolekretser. Dette kan igjen motvirke integrering og gi økt segregering.

Oppsiktsvekkende bra

Man skal være forsiktig med å konkludere bombastisk etter enkeltstudier, men skal man tro forskerne, bør altså slike eldres frykt dempes kraftig.

Mer overordnet føyer studien seg inn i et bilde som er altfor lite kjent: Det går oppsiktsvekkende bra med innvandre

Aftenposten i dag 18. september

Dere er spot on!

Vi har ikke knekt koden!

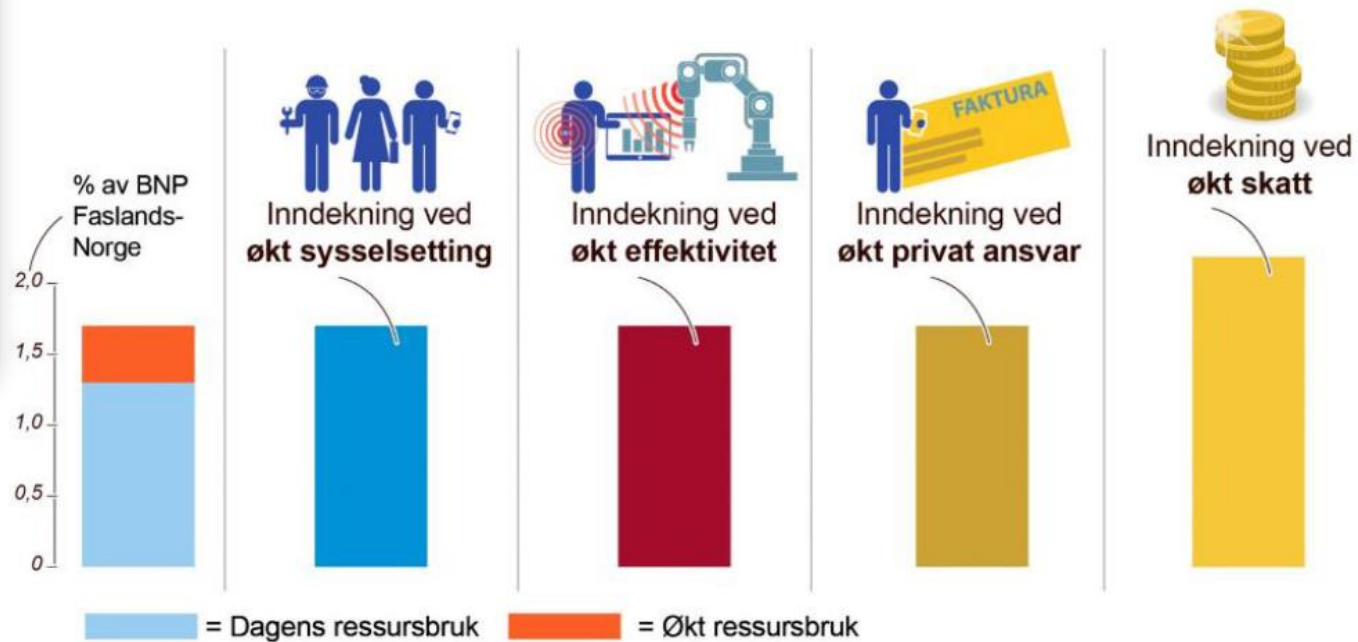
Behov for nye løsninger

-Tid for innovasjon

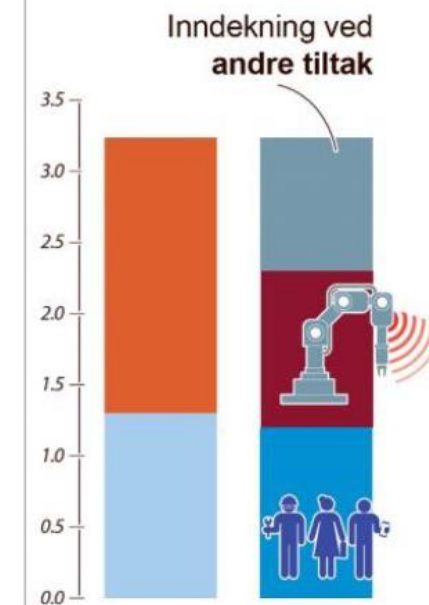
-Rom for innovasjon?

Norge må jobbe mer, og mer effektivt

Litt mer enn dagens velferdstilbud

Styrket velferdstilbud

Hvorfor innovasjon i kommunal sektor?

Generelle trender og «floker»

Innovasjon og demokrati – en ny nødvendighet?

mandag morgen

9. januar 2017 — Nr. 02

Borgere verden over har mistet tilliden til, at politikerne kan varetage deres interesser. Borgerinddragelse og co-creation vinder frem og giver en stemme i det nære demokrati.

- Demokratiet under press internasjonalt
- Økte forskjeller skaper mistillit
- Innbyggere krever direkte medvirkning

Innovasjon gjennom **samskaping** vinner fram?

Kilder:

- Slideshare.net - Trump
- Sputnik International - Erdogan
- Deutsche Welle - Wilders
- Affinity Magazine - Marine
- Neogaf.com - Brexit

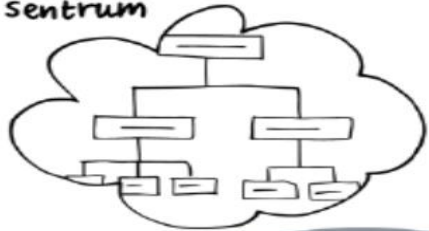
Floker – wicked problems

Samfunnsfloker krever samskapte løsninger

Tjenester
i sentrum

Reparere
dårlig helse

DAGENS TANKESETT

Mennesker i
sentrum

Forebygging og
tidlig innsats

MORGENDAGENS TANKESETT

KOMMUNE 1.0
Kommunen bestemmer
"ovenfra-og-ned".

KOMMUNE 2.0
Brukeren bestemmer.
"Kommunen bærer
deg gjennom livet".

KOMMUNE 3.0
Vi bestemmer sammen.
"Hva skal vi få til i
felleskap i dag?".

Hva er samskaping?

Hva Samskaping er en strategi der man søker å mobilisere

Hvem medarbeidernes, innbyggernes, lokale virksomheter og foreningers

-og deres kompetanse, ideer, engasjement og virkelyst

For å gjøre hva i løsningen av felles oppgaver, problemer og utfordringer

Innovations are new combinations. They combine diverse and distant elements of knowledge

Innovation thrives when people with different backgrounds meet and interacts

Lundvall, 2014

Samskaping for innovasjon av offentlige tjenester

- Innbygger i sentrum: Forståelsen av det **egentlige** behovet
- Overskrider organisatoriske og sektorgrenser og åpner kommunen mot omgivelsene
- Innbyggeren, pårørende, medarbeidere, næringsliv, frivillig sektor, sosiale entreprenører, eksterne kunnskapsmiljøer osv blir **samskapere**
- Krever gjensidig forståelse og respekt

Innovasjon – hva er det egentlig?

Innovasjon - en ny, og samtidig så god løsning, at folk vil ta den i bruk.

N_{ytt}

N_{yttig}

N_{yttiggjort}

-men hvordan skiller innovasjon seg fra utviklingsarbeid?

Innovasjon bygger på godt utviklingsarbeid, og karakteriseres av:

- Dyptgående forståelse av **behovet**: Krever **mye større oppmerksomhet!**
- **Floke som utgangspunkt**, der man ikke kjenner løsningen
- **Samskaping** mellom mange aktører utenfor og innenfor kommunen: grenseoverskridende samarbeid
- Når mer av det samme, og småstegs forbedringer ikke er nok: nye løsninger som krever **eksperimentering og utprøving** - og dermed feiling
- Bygger på **metodikk** og er et eget fag
- FoU og kunnskapsmiljøer er ofte en viktig partner

Hva karakteriserer kommuner som er dyktige på innovasjon?

- Inngår i (stadig) **nye samarbeidskonstellasjoner**
- **Samskaping** og samproduksjon med borgerne
- Endrer folkevalgtrollen i retning av «**innovasjonspolitikere**»
- Får tak i **ekstra ressurser**
- Bruker **ny teknologi** offensivt til å innovere tjenester
- Trekker inn **FoU og kompetansemiljøer**
- Håndterer **eksperimentering og feiling**
- «**Stjeler**» med begge henda
- Er opptatt av **gevinstrealisering**
- Bygger **kapasitet** i egen organisasjon
- Helhetlig **innovasjonsstrategi /-plan**

Før vi innoverer:

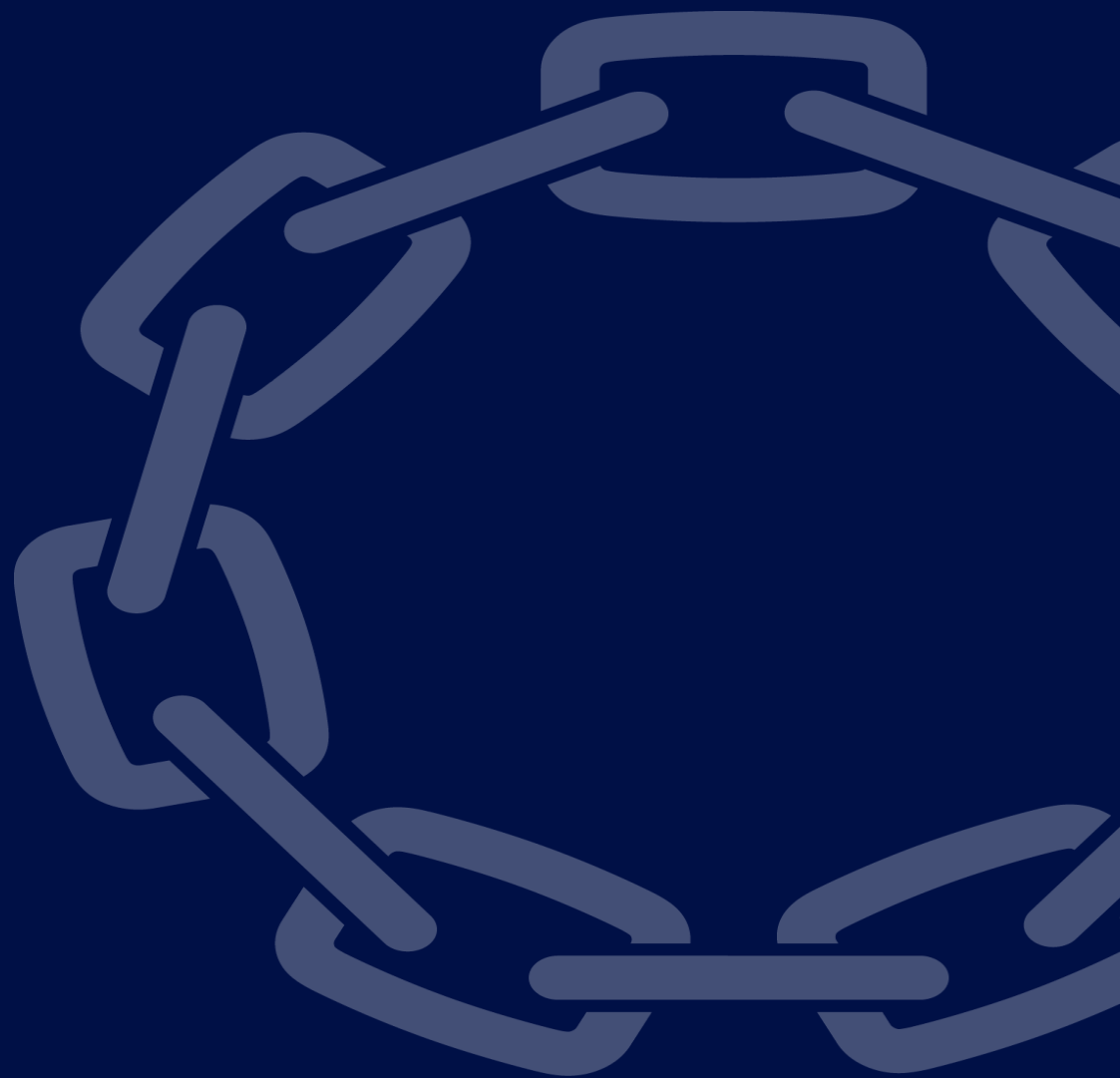
Godt stjålet er halve jobben!

Kostnad - kvalitet – færre feil – risiko

Lær av andre og bidra til spredning

Det er hjelp å få:

Verktøy og
møteplasser

Sosiale entreprenører og kommuner

Samskaping av innovative velferdsløsninger

- Supplerer offentlig tjenesteproduksjon
- Utfordrer den tradisjonelle sektortenkningen i mellomrommet mellom offentlig, privat og sivilsamfunn
- Sosiale entreprenører - ny og viktig samarbeidspartner for kommunesektoren?
- Krever nybrottsarbeid og erfaringsdeling: KMDs inspirasjonshefte og KS's FoU

Inspirasjonshefte

Veier til samarbeid

Sosiale entreprenører som samarbeidspartnere i offentlig sektor – eksempler og idéer

Kommunal- og moderniseringsdepartementet

PROSJEKT SAMSKAPING

ET FOU-PROSJEKT FOR UTVIKLING AV
NYE OPERATIVE SAMSKAPINGMODELLER
FOR BEDRE TJENESTEPRODUKSJON
I NORSKE KOMMUNER

HSV
SESAM
BRUK AV AKTIVITET I UTVIKLINGSPROGRAM
FOR LEVERINGSKAPASITET, ANSVAR, O.S.V.

K O R A

Det Nationale Institutt
for Kommuners og Byers
Analyse og Forskning

RUC

SOcentral

- **Asker kommune**
Sisters in Business SA
- **Arendal kommune**
Kirkens Bymisjon
- **Trondheim kommune**
Jodacare AS
- **Steinkjer kommune**
NOEN AS
Friskgården
- **Tranøy kommune**
Safegroup AS
- **Roskilde kommune**
INSP!

A photograph of four children playing in a public square. One child is sitting on a large green ball, another is sitting on a large pink ball, and two others are standing nearby. The background shows a paved plaza with other people walking in the distance.

Hvordan samskaper smarte kommuner med innbyggerne?

Påmelding >

Veikart for tjenesteinnovasjon er en praktisk metodikk som setter kommunene i stand til å endre offentlige tjenester for å møte fremtiden.

Introduksjon

Metodikken

Verktøy

Lenker

Landkart

1

FØR DU STARTER

2

INNSIKT OG IDÉ

3

UTVIKLING, UTPRØVING OG EVALUERING

4

OVERGANG TIL DRIFT

5

NY PRAKSIS

www.ks.no/samveis

Hensikten med veikartet har vært å gi kommunene en systematisk og helhetlig metodikk til bruk i endringsprosesser

Tjenesteinnovasjon =

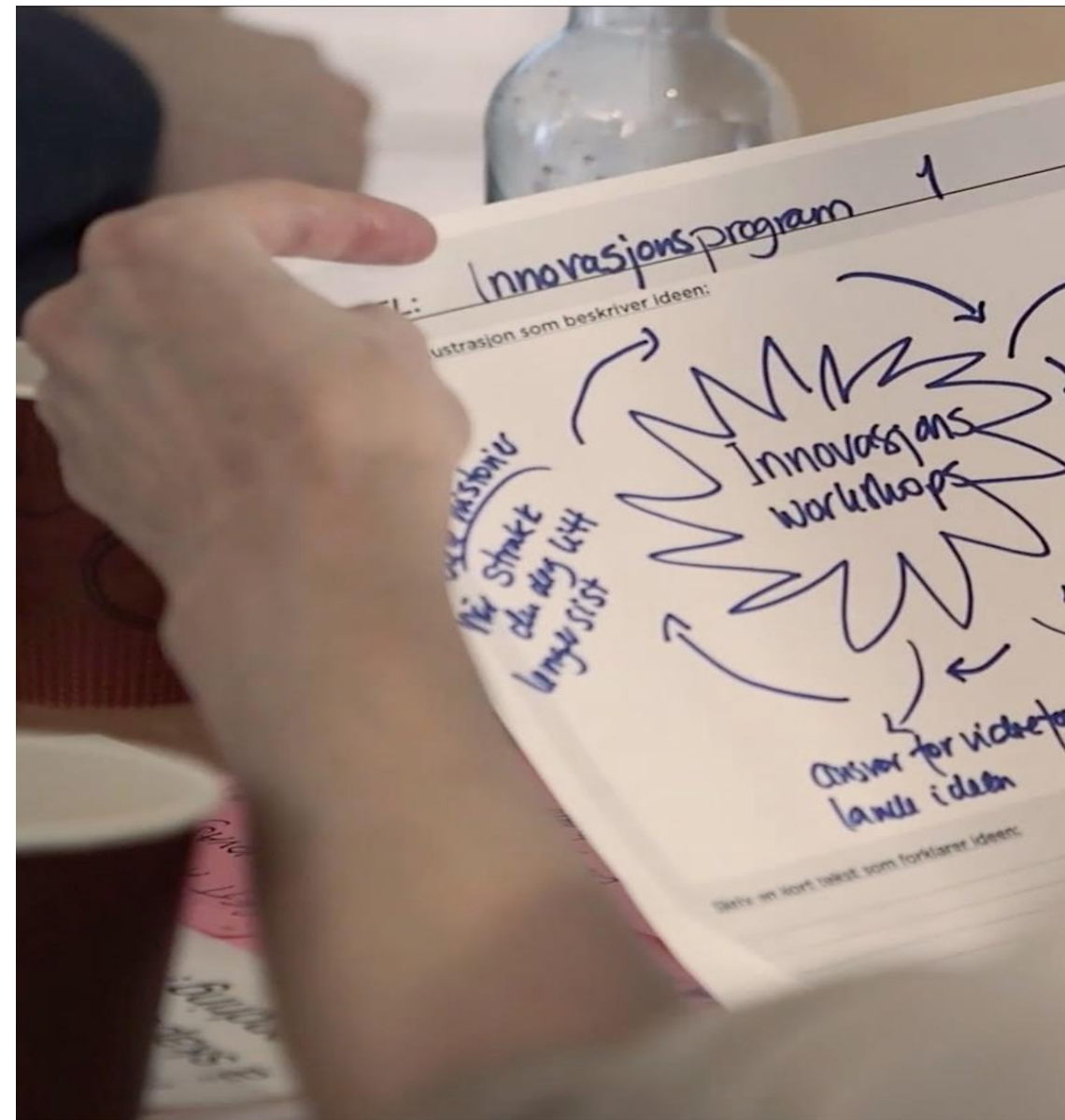
Tjenestedesign

Gevinstrealisering

Forankring

KomINN.no

Nasjonal delingsportal for innovasjonsprosjekter i kommunal sektor

- Spre løsninger og erfaringer
- Gi inspirasjon
- Koble mennesker
- Åpent for alle - gratis
- Kommuner og fylkeskommuner kan registrere prosjekter
- Pågående og gjennomførte prosjekter

KomINN

KomINN er en nasjonal delingsportal for kommunale innovasjonsprosjekter. I KomINN kan kommuner og fylkeskommuner dele kunnskap og gjøre seg kjent med hva som skjer på innovasjonsområdet i kommunal sektor.

Med denne delingsportalen oppfordres alle kommuner og fylkeskommuner og dele av de prosjekter som har gitt økt verdi i form av reduserte kostnader, økt innbyggertilfredshet, bedre kvalitet i tjenestene, økt effektivitet, økte inntekter eller økt medarbeidertilfredshet.

256 Kommuner 102.000 Brukere

NYTT!

Søkefilter:

Prosjekter

- Alle
- Gjennomførte prosjekter
- Pågående prosjekter

Fokusområder

- Natur, miljø og klima
- Helse og velvære
- Skole og utdanning
- Arbeid
- Veier, trafikk, reise og transport
- Kultur, sport og fritid
- Barn og familie
- Forretning
- Pleie, goder og sosiale
- Hus og eiendom
- Individ og samfunn
- Skatter og avgifter

Verdi

- Øke ansatt tilfredshet
- Øke innbygger tilfredshet
- Øke kvalitet i tjenester
- Øke effektivitet
- Øke inntekt
- Redusere kost

Region

- Agder
- Vest-Norge
- Nord-Norge
- Buskerud, Telemark og Vestfold
- Akershus og Østfold
- Midt-Norge
- Hedmark og Oppland

Feed

KomINN

KomINN er en nasjonal delingsportal for kommunale innovasjonsprosjekter. I KomINN kan kommuner og fylkeskommuner dele kunnskap og gjøre seg kjent med hva som skjer på innovasjonsområdet i kommunal sektor.

Med denne delingsportalen oppfordres alle kommuner og fylkeskommuner og dele av de prosjekter som har gitt økt verdi i form av reduserte kostnader, økt innbyggertilfredshet, bedre kvalitet i tjenestene, økt effektivitet, økte inntekter eller økt medarbeidertilfredshet.

256 Kommuner 102.000 Brukere

Feed **Søk blant prosjekter** **Arbeidsgrupper** **Kunnskapscenter** **Bidragstyttere**

iPolitiker

I jakten på en papirløs kommune innførte Lunner kommune nettbrett. Nå er alle politikere på brett, og alle innkallinger og dokumenter kommer til brettet.

Bakgrunn

Forlag som skal leveres i løpet av møtet skrives via brettet, og kommer opp på en stor skjerm så alle kan se det. Avstemningen foregår også elektronisk, og resultat vises på den store skjermen. Forslag eller innlegg som vises som powerpoint, kan lastes ned på brettene. Alle politikere fikk velge om de ønsket informasjon på papir eller nettbrett. Sentlige valgte nettbrett. Denne løsningen ble implementert og gjennomført etter utbredelsen av nettbrettet, med støtte fra rådmann.

Viktige muligheter

- Redusert smøkk utvikling på området
- Engasjement i arbeidsgrupper
- Samarbeid Ledelse - medarbeidere og politikere
- Forretning og bogastingning
- Høring tidspunkt (posten, løsninger, nytt og spennende)

Resultater

- Spører tid
- Videreforlag elektronisk innlegg
- Digital kommunikasjon

Anbefaling

Spører tid, løsning som er viktig for kommunen med lave driftskostnader. Anbefales for alle kommuner.

Lansert 2012 / 2015 www.ipolitiker.no

Teknologier

- Invet med 3G LTE kort
- DirectX
- ISA
- GoodReader

Finansiering

- Egenutviklet løsning
- Ingen ekstern konsulentbidrag
- Lave utvalgsutgifter

Gevinsterområder

- Økt effektivitet
- Reduserte kostnader

Kontaktinformasjon

Jensav Herremstad
Epost: jhe@lunner-kommune.no
Telefon: 49 05 55 00

LUNNER KOMMUNE

Les mer om prosjektet

Innovasjon i din kommune?

Realiser en innovasjonsidé, søk på Innovasjonsskolen!

MER INFORMASJON

Se: hil.no/innovasjonsskolen

For administrative spørsmål:

Prosjektleder Line Kristiansen

line.kristiansen@hil.no

tlf. 61 28 81 37/ 907 82 916

For faglige spørsmål:

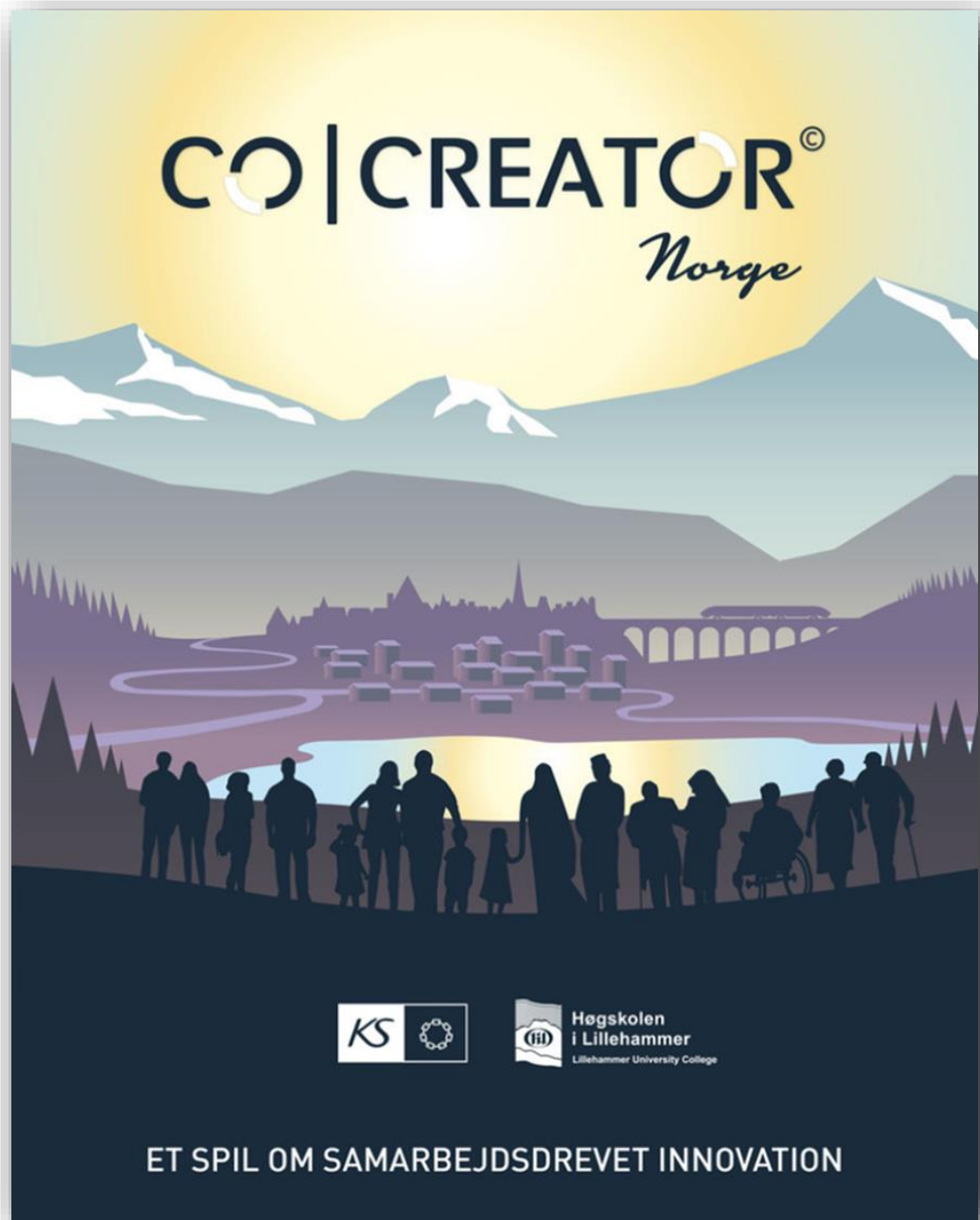
Fagansvarlig Toril Ringholm

toril.ringholm@hil.no

tlf. 61 28 82 89/ 991 55 137

50 kommuner, 200 ansatte
har gjennomført Innovasjonsskolen

NYTT!

Nytt innovasjonsspill

Verktøy for dialog og læring

Fornorsket av HIL og KS

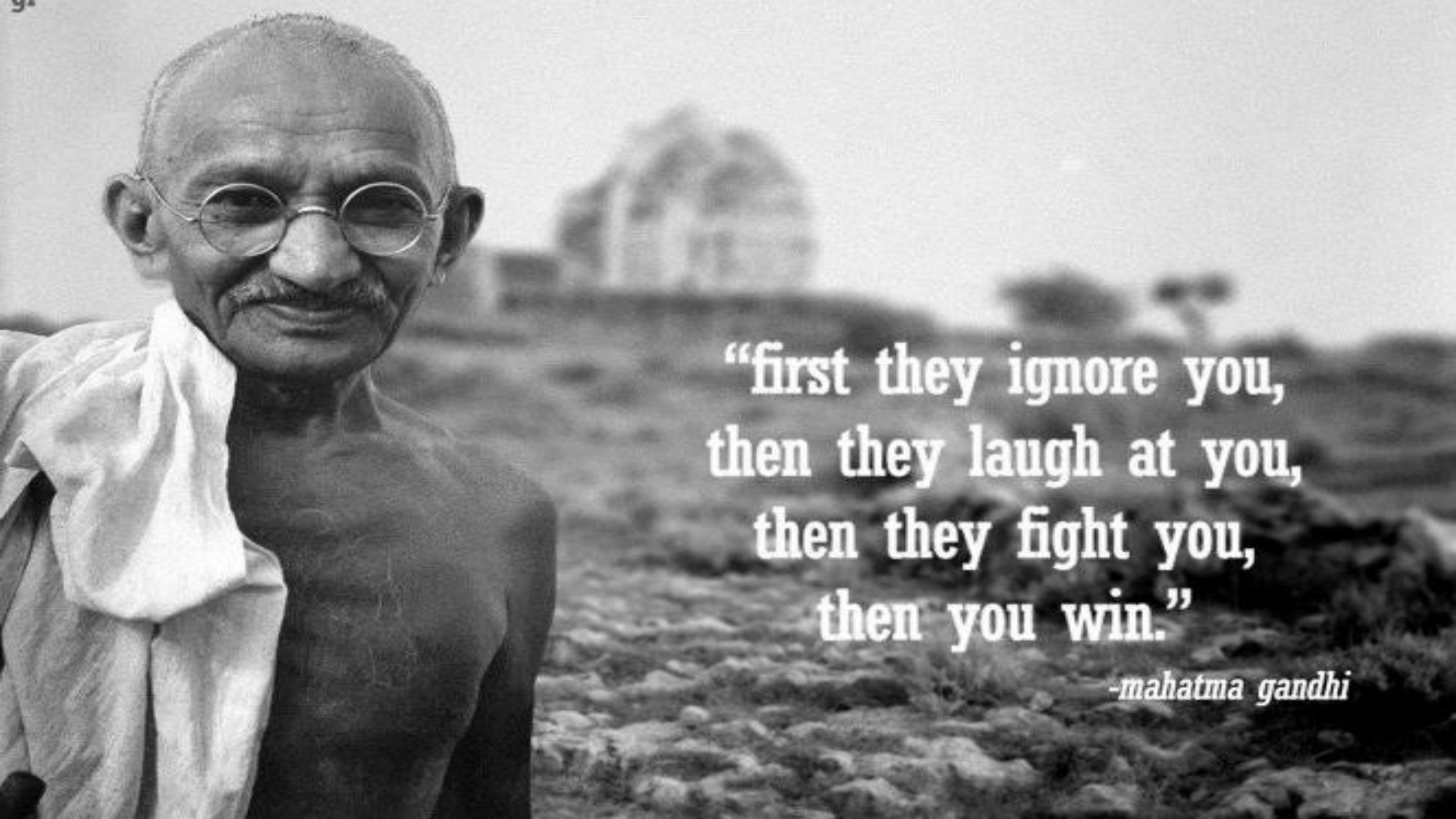
Samskaping – når vi har «løsningen»?

Dilemmaer i programmatiske satsinger

- Hva er egentlig behovet – og hvem sitt behov er det?
- Hvor leter vi etter løsninger? Under gatelykten?
- Passer «verktøyene»?
- Fra individ til system til individ?
- Ser vi hele mennesker eller iverksetter vi statlig politikk?
- Hvordan skape eierskap hvis mye er bestemt på forhånd?

Oppgave – drøft med sidemannen

- Hva skal til for at du og dine skal finne nye løsninger som styrker integrasjonen av flyktninger?
 - Hvem samarbeide med?
 - Hvilke lover og regler hindrer gode løsninger?

“first they ignore you,
then they laugh at you,
then they fight you,
then you win.”

-mahatma gandhi

Takk for oppmerksomheten!

henrik.finsrud@ks.no

Faser i endringsprosessene

Fase 1: Før du starter

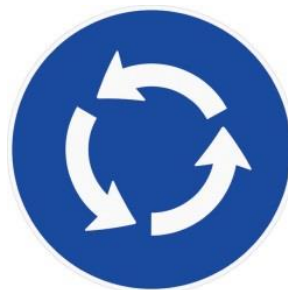
- Innsikt om utfordringsbildet
- Definere og forankre problem
- Sette mål sammen
- Planlegge og forankre veien videre

Fase 2: Innsikt og ide

- Innhente dybdeinnsikt
- Analysere
- Skape ideer
- Lage et målbilde for den nye tjenesten
- Definere gevinster

Fase 3: Utvikling, utprøving og

- Utvikle nye tiltak
- Prøve ut i småskala
- Evaluere opp mot ønskede effekter
- Vurdere gevinster bredt

Fase 4: Overgang til drift

- Planlegge implementering og overgang til drift
- Planlegge hvordan gevinster skal tas ut
- Lage et enkelt system for måling og oppfølging
- Overføre til ordinær drift

Fase 5: Ny praksis

- Drifte nye tjeneste
- Måle og følge opp
- Gjennomføre kontinuerlige forbedringer
- Ikke stoppe opp i endringsarbeidet

Innovasjonskultur er avgjørende

- ◆ Bekjempe **nullfeilskulturen**, så feil blir utgangspunkt for læring
- ◆ Begrense **regeltyranniet** gjennom tillitsbasert ledelse
- ◆ Begrense **telleregimet**, så det måler resultater frem for innsats
- ◆ Skape **flate og fleksible organisasjoner** med rom til innovasjon
- ◆ Omsette visjoner om innovasjon til **handlingsplaner og prosedyrer**
- ◆ Organisere for **tverfaglighet**, borre **hull i siloene** og skape **grenseløse organisasjoner**

Den praktiske lederrollen i innovasjonsprosesser

- **Igangsetter** av innovasjonsprosesser gjennom å peke på deltakere, fordele ansvar, sikre handlingsrom, sette mål og avstemme forventninger.
- **Fasilitator** gjennom å understøtte arbeidet, skape tillit, bygge felles forståelse, løse konflikter og fjerne barrierer for arbeidet.
- **Katalysator** gjennom å bidra med nye innspill og vinkler, spille rollen som kritisk venn, men også bryte opp mønstre og endre prosesser om nødvendig

Kilde: Eva Sørensen, Roskilde Universitet

5 nye lederroller

- Utforsker
- Initiativdyrker
- Meningsskaper
- Nettverkssmed
- Effektjeger

Kilde: MandagMorgen, Danmark

Kommuner har alltid vært innovative

- men ikke alltid jobbet systematisk og målrettet med innovasjon

Kommunesektoren har høy tillit, er velfungerende og omstillingsdyktig

- men møter i økende grad komplekse utfordringer som går på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer

Det nye er ikke at innovasjon foregår i kommuner

- men at ***viten*** om hvordan innovasjonsprosesser kan ledes og organiseres er systematisert og løftet fram, og at forståelsen av behovet får allment fotfeste

4 avgjørende kompetanser, hevder danskene

- Være understøttende – ikke styrende
- Være god til å skape relasjoner
- Være bindeledd mellom innbyggere og kommunen
- Kunne tilpasse sin rolle etter situasjon og behov

SAVE THE DATE

Innovation Conference

20-21 November 2017

Innovation Conference: 20-21 November

The OECD Observatory of Public Sector Innovation (OPSI) is excited to announce the Innovation Conference. Normal on 20-21 November 2017. Now at: <http://oe...>

Extended to 22 Sept: Call for Innovation
by Jan...

Embracing Innovation in Government

Global Trends

February 2017

المركز الدولي لدراسة مقارنات السياسات
INTERNATIONAL GOVERNANCE INSTITUTE

in collaboration with

Fostering Innovation in the Public Sector

The Innovation Imperative in the Public Sector

SETTING AN AGENDA FOR ACTION

Powering European Public Sector Innovation:

Towards A New Architecture

Report of the Expert Group on Public Sector Innovation

Research and Innovation

EUR 1 5025 EN

Kommunen gentænder ...

service fællesskab
borgerinddragelse kommuneinddragelse
fortrop bagtrop
lovlige bygninger liv mellem bygninger
system menneske
gøre for sammen med
pårørende familie og venner
ekspert sparringspartner
bibliotek medborgercenter
hjælp selvhjælp
frivillig medborger
afgørelse dialog
faglighed attitude
permanent midlertidig
kunde partner
svar spørgsmål
standarder drømme
taler om taler med

beta

komINN

KomINN er en nasjonal delingsportal for kommunale innovasjonsprosjekter. I KomINN kan kommuner og fylkeskommuner dele kunnskap, få erfaringer, og hente inspirasjon. Vi oppfordrer alle kommuner og fylkeskommuner til å legge inn relevante prosjekter. Sammen kan vi bidra til økt innovasjonskraft og verdiskapning i norske kommuner.

Logg inn

Registrer gjennomført prosjekt

KS

[Hjem](#)

[Søk blant prosjekter](#)

[Diskusjonsgrupper \(kommer\)](#)

[Kunnskapsbank](#)

[Bidragsyttere](#)

Hensikten med denne portalen er at alle kommuner og fylkeskommuner enklere skal kunne dele erfaringer og resultater fra sine innovasjonsprosjekter. Målet er å unngå at andre skal bruke unødvendig tid og krefter på det noen allerede har gjort.

Ønsker du å se hva andre har delt kan du søke fra menyen ovenfor. Har du et prosjekt du tror vil være relevant for andre kommuner eller fylkeskommuner, så registrerer du det ved å trykke «Registrer gjennomført prosjekt» ovenfor. Prosjekter som deles kan kommenteres, «likes» og følges av andre brukere. På denne måten ønsker vi å skape en dialogbasert samhandlingsarena og tilrettelegge for økt kompetansedeling.

Denne portalen vil kontinuerlig oppdateres med ny funksjonalitet for å fremme innovasjon blant norske kommuner. Bli med på delingsdugnaden og følg utviklingen!

Veikart for tjenesteinnovasjon er finansiert av Helsedirektoratet. Utviklet av PA Consulting, Making Waves, AHO, Sintef, KS og Hdir. Og ikke minst sammen med en rekke kommuner.

Innsikt i menneskers tjenesteopplevelse

- Dybdeintervjuer med personer som benytter helse -og omsorgstjenester

Innsikt i ansattes opplevelse av arbeidshverdagen

- Dybdeintervjuer av ansatte og ledere i kommuner
- Feltobservasjoner i et regionalt samarbeid og to kommuner

Innsikt i hvordan kommuner jobber med tjenesteinnovasjon

- Innsiktsarbeid gjennom dybdeintervjuer med ledere og ansatte i kommuner, KS, organisasjoner, Helsedirektoratet, HOD og flere

Hva er nytt?

Stjel med stolthet!

Lær av andre og bidra til spredning

Hvorfor er dette interessant for den enkelte kommune?

- Tilgang på bedre løsninger: Kvalitet – færre feil - risiko
- Slippe å finne opp hjulet, kruttet og den dype tallerken: kostnad og tempo
- Innovasjoner og ideer utenfra:
 - Hva kreves det for å være en god mottager, idé-tyv?
 - Hvordan forholder vi oss til omverdenen hvis «stjeling» er viktig?
 - Hvilket system finnes for å hjelpe oss?
- Spredning og skalering internt i egen kommuneorganisasjon:
 - Ledelsesgrep, organisasjonsformer, læringssystem

Delingsportal for kommunale innovasjonsprosjekter

NYTT!

- **Vi er gode** til å dele – men må finne hverandre!
- **KS samarbeider** med Induct –
- **Gratis** - kun kommuner kan legge inn - alle kan se
- **Direkte kobling** fra eget prosjekt- eller innovasjonsstyringssystem – hindrer dobbeltarbeid
- Mange prosjekter lagt inn
- Håper på **dansk kobling** – så kan vi søke og finne også i danske kommuner

Samskaping – 4 innganger

- Innovative anskaffelser
- Velferdsteknologi
- Smarte byer og lokalsamfunn
- Sosialt entreprenørskap

FORKOMMUNE

Forskning og innovasjon i kommunesektoren

NYTT!

- **For første gang:** Et innovasjonsrettet forskningsprogram for kommunal sektor
- **Hovedmål:** Utløse forskningsstøttet innovasjon i kommunesektoren og styrke kommunenes innovasjonskapasitet
- **Kommunene:** bli bedre til å bestille og ta i bruk forskning – forskningen skal være MED og FOR kommunene, ikke PÅ
- **Oppstart 2017:** 25 mill, ambisjon om å vokse til 60 mill/år
- **Kommuner kan søke** sammen med forskningsmiljøer
- **Frister:** Forprosjekter 6. september. Hovedprosjekter februar 2018

Innovasjon i offentlig sektor – et fagfelt i begrepsmessig rask utvikling

Tjenestedesign

Innovative anskaffelser

Sosialt entreprenørskap

Social impact bonds

Sosial innovasjon

Kommune 3.0

Innovasjonsstrategi

Nullfeilskultur

Samskaping

Innovasjonsledelse

Innovasjonspartnerskap

Politisk innovasjon

Innovasjonspolitikeren

Smart City - Resilience

Ubikquity

[OVERBLIK](#)

[OM VI2017](#)

[PROGRAM](#)

[TEMASESSIONER](#)

[LØSNINGSGALLERI](#)

[PRAKTISK](#)

[TILMELD](#)

[BLIV Udstiller](#)

 **DANSKE
REGIONER**

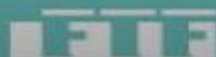
VIA University
College

AARHUS
KOMMUNE

**Velfærdens
Innovationsdag 2017**

 **Aalborg
Kommune**

 University
College
Sjælland

 Skanderborg

TEKNOLOGISK

WelfareTech

patient@home

OPIGUIDE

DGI BUEN
DGI BÆN

[Jobannoncer](#)

[Se alle](#)

**Du kan stadig nå at
tilmelde dig**

**Bliv klogere på
programmet**

Bergen
Bjugn
Bærum
Drammen
Fredrikstad
Horten
Larvik
Lindås
Lister-regionen (Farsund, Flekkefjord, Lyngdal, Hægebostad, Kvinesdal og Sirdal)
Oslo (Fire bydeler: St. Hanshaugen, Gamle Oslo, Sagene, Grünerløkka)
Sarpsborg
Skien
Stavanger
Stord
Tjøme og Stokke
Trondheim
Tromsø
Vestre Toten og Søndre Land
Værnes-regionen (Frosta, Meråker, Selbu, Stjørdal, Tydal)
Østre Agder (Risør, Grimstad, Arendal og Tvedestrand)
Åfjord

Velferdsteknologi gir gevinst!

- Spart tid
- Økt kvalitet
- Unngåtte kostnader

Nasjonale anbefalinger

- Digitalt tilsyn
- Nye pasientvarslingssystem bør inkludere digitalt tilsyn
- Logistikk-løsning for beregning av kjøreruter
- Mobile trygghetsalarmer
- Lokaliseringsteknologi (GPS)
- Elektronisk medisineringsstøtte
- Elektronisk dørlås

Innovative offentlige anskaffelser

A high-speed photograph of a water droplet falling into a pool of water. The droplet is captured mid-fall, just above the surface, creating a series of concentric ripples that spread outwards. The background is a solid, light blue color.

- Kommunal sektor kjøper for 180 mrd/år
- Kraftfullt virkemiddel for nyskaping
- Samskaping med næringslivet – og FoU
- Bør være del av kommunens strategi for utvikling!

www.innovativeanskaffelser.no
www.anskaffelser.no

Avslutning – hva må til?

Gå i to spor samtidig

- **Lag system:**

- Finn deres floker (=kartlegg behov!)
- Ut å test nye løsninger, gjør feil og juster
- Legg inn i budsjettene og gjør innovasjon til en del av plan- og styringssystemet
- Klargjør rollene: folkevalgte, ledere, medarbeidere, brukere
- Inngå eksterne partnerskap, driv systematisk samskaping
- Bygg kompetanse og kapasitet

- **Bygg kultur:**

- Etterspør innovasjon i alle deler av organisasjonen, også gjennom anskaffelser
- Slipp kontrollen – det er greit at det skjer ting toppledelsen ikke vet om
- Vis at det er ok å gjøre feil
- Vis fram de gode eksemplene og heltene som gjør det mulig

Oslo og Bergen kommuner trengte nye ventilasjonsløsninger for skolebygg. Måtte være betydelig rimeligere både i anskaffelse og drift enn dagens løsninger.

1

VURDERE BEHOV

Dårlig inneklime på mange skoler som trenger ny ventilasjon.

2

PLANLEGG OG ORGANISERE

Forankret prosessen i egen organisasjon.

3

DIALOG MED MARKEDET

Åpen dialogkonferanse i mai 2014 med leverandører og bransje. Leverandørene sendte inn løsningsforslag. En-til-en-møter.

DAGENS METODE

Skolen stenges og elever og lærer flyttes over i brakker mens skolen totalrehabiliteres.

NY METODE

Undervisningen går som normalt mens ventilasjonen skiftes ut.

Systemair har satt sammen kjente komponenter på en ny måte i en VAV-multienhet (vifte, spjeld og regulator).

Vinnerne over i utviklingsfase og oppnår et teknologiboost. Caverion skal installere sitt første anlegg på Trosterud skole høsten 2016. Systemairs løsning testes først i et næringsbygg.

4

GJENNOMFØRE KONKURRANSE

Innovasjons-/idékonkurranse. Caverion AS og Systemair AS vant konkurransen og ble premiert med 100 000 kroner hver.

RESULTATER

SPARER

12 mill.
på én eneste skole

EFFEKT

21-26 milliarder

spart for alle skoleeiere

Caverion

Caverions kjente «KlimaTak» er videreutviklet og tilpasset skolebygg.

Den gode innovasjonslederen vil ofte LEDE ved å:

- Gi medarbeiderne **frihet under ansvar** og tillater autonome initiativ
- Gir medarbeidere rom for å **eksperimentering**
- Akseptere at innovasjon tar tid, **uten for stram styring** av tiden og ressursene
- Ikke legge opp til et for stramt definert jobbinnhold, men **gir medarbeiderne mandat til å forme innholdet**
- Kommunisere en **klar visjon**, samtidig som teamene gis **autonomi** og handlingsrom i utførelsen

Kilde: SLIK

Den praktiske lederrollen i innovasjonsprosesser

- **Igangsetter** av innovasjonsprosesser gjennom å peke på deltakere, fordele ansvar, sikre handlingsrom, sette mål og avstemme forventninger.
- **Fasilitator** gjennom å understøtte arbeidet, skape tillit, bygge felles forståelse, løse konflikter og fjerne barrierer for arbeidet.
- **Katalysator** gjennom å bidra med nye innspill og vinkler, spille rollen som kritisk venn, men også bryte opp mønstre og endre prosesser om nødvendig

Kilde: Eva Sørensen, Roskilde Universitet

Nettverk 9 største byer

Innbyggerinvolvering og samskaping
-hel dag for og med kommuner

Nordic Edge Expo is the largest Smart City event in the Nordics

Join us at Nordic Edge Expo 2017 in Stavanger September
26th-28th 2017

[Subscribe to newsletter](#)

Strategiske grep for å nå hovedmålet: Kommunenes innovasjonsevne

- 1 Sørge for god behovsforankring og –forståelse
- 2 Bygge samarbeidsrelasjoner og allianser eksternt og internt i KS
- 3 Styrke betingelsene for innovasjon gjennom offensiv og konstruktiv tilnærming til nasjonale aktører
- 4 Legge til rette for kunnskapsutvikling, formidling og bruk
- 5 Følge, vurdere og utnytte praksis- og kunnskapsfronten, nasjonalt og internasjonalt
- 6 Fremme evnen til samskaping
- 7 Legge til rette for spredning av innovative løsninger
- 8 Styrke kapasiteten for utprøving og eksperimentering

Tjenester i sentrum

Reparere dårlig helse

DAGENS TANKESETT

Mennesker i sentrum

Forebygging og tidlig innsats

MORGENDAGENS TANKESETT

KOM MUNE FOR FRA

- Aarhus gentænker velfærden

EBV
EOB
WUWE
KOW

Mandagmorgen

”Det fungerer ikke ret godt, hvis vi følger en skabelon for, hvordan man løser borgernes problemer. Vi skal ikke levere en eller anden bestemt mængde velfærd fra kommunen til borgerne, men derimod **skabe velfærden i et samspil mellem borgeren, kommunens medarbejdere, virksomheder, civilsamfund og andre kræfter,**”

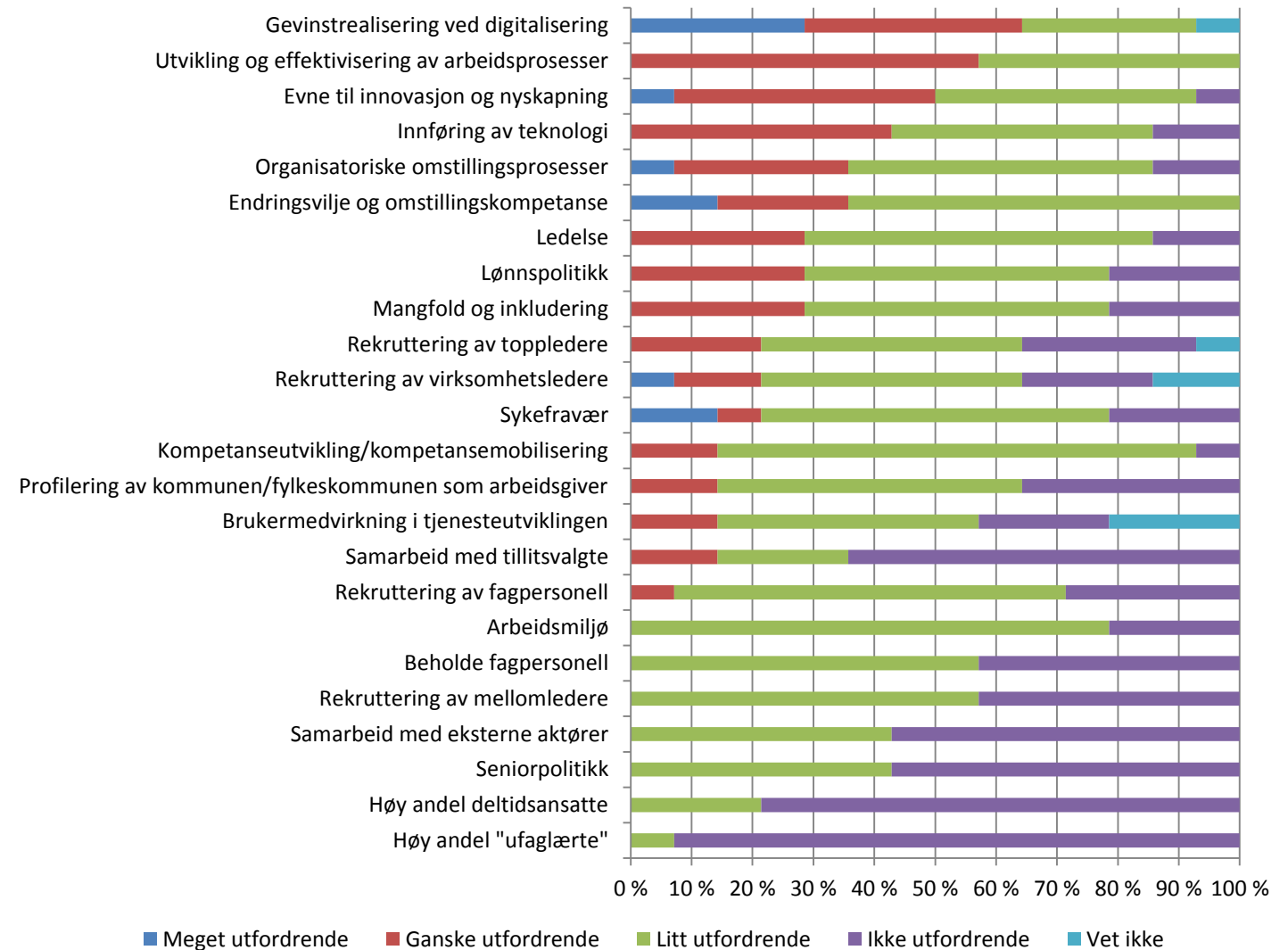
- Jacob Bundsgaard, borgermester Aarhus kommune

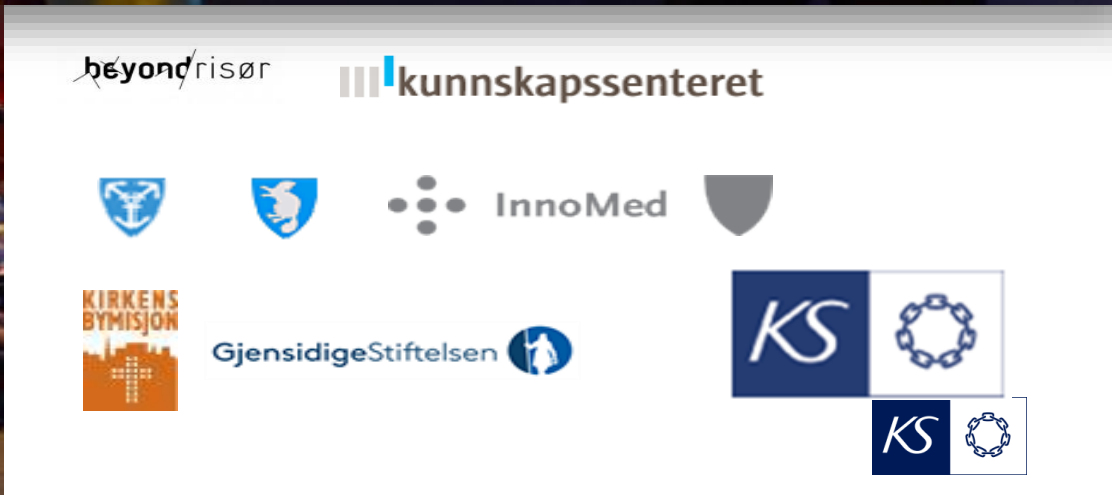
Arbeidsgivermonitor 2017, upublisert

Arbeidsgiverutfordringer:

Evne til innovasjon: Ganske utfordrende 50%

Arendalskonferansen

Kommuner har alltid vært innovative

- men ikke alltid jobbet systematisk og målrettet med innovasjon

Kommunesektoren har høy tillit, er velfungerende og omstillingsdyktig

- men møter i økende grad komplekse utfordringer som går på tvers av sektorer og forvaltningsnivåer

Det nye er ikke at innovasjon foregår i kommuner

- men at **viten** om hvordan innovasjonsprosesser kan ledes og organiseres er systematisert og løftet fram, og at forståelsen av behovet får allment fotfeste

Innovative anskaffelser

Nasjonalt program for
leverandørutvikling

144

offentlige virksomheter som har tatt metoden i bruk

183

millioner i offentlige besparelser

20

større innovasjoner

250

nye arbeidsplasser

2824

tonn reduserte CO2 utslipp årlig

Samfunnsfloker krever innovasjon i partnerskap

Floker